

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školního vzdělávacího programu:

ŠVP školní družiny WZŠ Dobromysl

Název zařízení:

Waldorfská základní škola Dobromysl o.p.s.

Husova 1124/43, 301 00 Plzeň

IČO: 018 11 193

IZO: 691 005 648

Právní forma:

Obecně prospěšná společnost

Adresa družiny:

Husova 1124/43, 301 00 Plzeň

Kontakty:

Email: druzina@skoladobromysl.cz

www.skoladobromysl.cz

2. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Školní družina zabezpečuje zájmové činnosti pro žáky Waldorfské základní školy Dobromysl o.p.s.

V činnostech družiny navazujeme na ŠVP školy a vhodným způsobem jej doplňujeme. Ve waldorfské pedagogice je kladen důraz na spolupráci školy a rodičů, družina je brána jako důležitý partner rodin žáků a školy. Zabezpečuje především zájmové činnosti, odpočinek žáků po skončení vyučování, je místem pro hry, rozvíjení kreativity, komunikaci a sociální kontakty.

3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Specifickou oblastí, na kterou se činnost školní družiny zaměřuje, je kompetence k trávení volného času.

Školní družina si klade za cíl:

- Celostní rozvoj dítěte (rozumové schopnosti, sociální dovednosti, práce s emocemi).
- Osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako svobodná osobnost působící na své okolí.

- Vychovávat k smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplňování volného času.

Ve školní družině nabízíme dětem různé druhy činností, které odpovídají věku dětí, vychází z přirozeného rytmu roku, změn v přírodě, z tradičních svátků a z aktuálního dění a života dětí.

4. ČASOVÁ ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento ŠVP je sestaven na dobu školního roku.

Činnost družiny je zahájena druhý školní den a končí předposlední den školní docházky v daném školním roce. V době školních prázdnin může být zajištěna činnost formou příměstských nebo pobytových táborů.

V rámci družiny mohou být zajištěny zájmové kroužky. Konkrétní nabídka je vyhlašována vždy v první polovině září. Činnost kroužků začíná v průběhu druhé poloviny září a končí v půlce června v každém školním roce.

5. FORMY A METODY PRÁCE

Školní družina vykonává pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost žáků přihlášených k pravidelné denní docházce a k docházce do kroužků. Dále vykonává i činnost příležitostnou v souladu s principy waldorfské pedagogiky. Podílí se svou činností na akcích školy (roční slavnosti). Těchto činností se mohou účastnit žáci, jejich rodinní příslušníci a další zájemci. V době školních prázdnin může družina vykonávat i činnost táborovou.

Ve družině podporujeme spontánní vznik věkově smíšených skupin. Vytváříme tak prostor, který děti podněcuje k sociálnímu učení. Podporujeme vztahy založené na spolupráci, respektu a úctě. Děti se učí nápodobou. Klademe velký důraz na to, aby jim vychovatelky svým chováním byly příkladem.

Výchovně-vzdělávací činnost ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi, umožňuje odpočinek i přípravu na vyučování.

Nabízíme činnosti klidové i aktivizující, využíváme spontánní i řízené aktivity, základní činností školní družiny je hra. Činnosti jsou propojeny jednotícím tématem, je v nich prostor pro cílené (plánované) i nezáměrné (spontánní) učení. Účast na řízených činnostech je dobrovolná. Děti mají možnost volby zapojit se do činnosti nebo strávit čas volnou hrou. Vzhledem k tomu, že se zabýváme volným časem dětí, má zde volná hra své privilegované místo, neřídíme ji. Učíme děti vzájemné ohleduplnosti, respektování činnosti druhého a pravidlům slušného chování. Dbáme na bezpečnost.

Uplatňujeme citlivý přístup k dětem, respektujeme jejich osobnost, potřeby, schopnosti, dovednosti i případná omezení.

6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Naše vzdělávací nabídka je členěna do několika bloků. Tyto bloky jsou většinou spojeny s konkrétním datem (např. slavnosti) nebo specifickým obdobím školního roku (např. začátek školního roku). Jejich obsah vychází ze života dětí, z přirozeného rytmu ročních dob, z různých společenských a přírodních skutečností. Vychovatelé s nimi pracují volně, na základě aktuální situace a potřeb žáků – to znamená, že s tématem jednotlivých bloků mohou pracovat po různě dlouhou dobu nebo se k nim opakovaně vracet.

6.1. Život ve dužině

Charakteristika: Ve družině se žáci učí smysluplně zacházet se svým volným časem, učí se stát jedinečnou, spolupracující a respektující částí různorodé skupiny.

Naše záměry:

- Navazování vztahů s kamarády, pedagogy.
- Dodržování pravidel chování ve družině. Učení se zodpovědnosti za své činy skrze přirozené důsledky svého chování.
- Získávání dovednosti orientace v prostoru a čase.
- Dodržování zásad bezpečnosti a péče o zdraví.
- Dodržování základních hygienických pravidel.

Možné činnosti: seznamovací hry; tvořivé zpracování vlastní vizitky; psychomotorické hry; kruhové hry; stolní hry; společné vytváření družinových pravidel; dramatizace pravidel; hry na rozvoj pocitu sounáležitosti, kamarádství, citlivého jednání.

6.2. Já

Charakteristika: Chceme žáky provázet a podporovat na jejich cestě, aby se stali svobodnými, sebevědomými osobnostmi, které znají své silné i slabé stránky, umí překonávat překážky, řešit různé situace, jednat samostatně, ale i domlouvat se a spolupracovat s ostatními.

Naše záměry:

- Uvědomění si a poznávání svého těla, svých smyslových, pohybových a uměleckých možností.
- Prohlubování vyjadřovacích schopností.
- Získávání vědomostí o správném chování k sobě samému i ostatním.

Možné činnosti: smyslové hry zaměřené na hmat, sluch, čich, chuť, zrak, rovnováhu, volná hra, prosociální hry, komunitní kruh, opičí dráhy, lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti, rozhovory o nemoci a co nás uzdravuje, beseda/přednáška o první pomoci, dramaturgie např. pohádkových příběhů/ vymyšlených scének – rozlišování zla a dobra.

6.3. Jsme součástí přírody

Charakteristika: Prožívání rytmů Země nám pomáhá uvědomit si svoje spojení s ní, obnovit přirozené pouto. Můžeme se tak učit přírodě porozumět, respektovat ji a chránit.

Naše záměry:

- Získávání poznatků o zeměkouli, vesmíru, rozvoj vnímání rytmu roku.
- Pozorování počasí a změn, které probíhají v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.
- Získávání znalostí o rostlinách, péče o ně a jejich využití.
- Získávání nových poznatků ze života zvířat, posilování ohleduplnosti, zodpovědnosti a úcty ke zvířatům.
- Rozvoj povědomí o ochraně přírody.
- Poznávání možných nebezpečných situací při pobytu v přírodě (nejedlé rostliny, neznámá zvířata, nebezpečná místa aj.).

Možné činnosti: pobyt v přírodě, pozorování počasí a okolí; hry s pískem, hlínou, dřevem, vodou, kameny, vzduchem – pokusy; vycházky, výlety, výstavy; tradiční hry a zábavy, které náleží příslušnému období; výtvarné ztvárnění změn, které patří k jednotlivým ročním obdobím; využití přírodnin při tvořivých činnostech; zpěv písní, které patří či dotváří jednotlivá období; práce s říkadly a básněmi s tematikou přírody; společné vytváření tematické výzdoby prostoru družiny a chodeb; třídění odpadu; konstruktivní činnosti – stavění přístřešků, krmítek apod.

6.4. Slavnosti a svátky

Charakteristika: Součástí života ve školní družině je slavení svátků a slavností. Mohou být součástí výuky nebo volnočasovou aktivitou. Školní družina spolupracuje na přípravě a realizaci některých slavností s možností nabídky účasti i ostatním dětem, jejich rodinným příslušníkům a dalším zájemcům. Slavnost pořádná ve vhodném termínu, co nejbližším uvedenému datu.

Naše záměry:

- Propojení života školy a školní družiny.
- Prožívání koloběhu roku.
- Oživování staročeských tradic.

Nejběžnějšími slavnostmi jsou: Michaelská, Martinská, Adventní spirála, Vánoční jarmark a nadílka, Masopust, Vynášení Morany, Velikonoční, Jarní, Otvírání studánek, Svatojánská.

Možné činnosti: výzdoba školy, tvořivé činnosti, vyprávění příběhů, dramatizace, tematické písničky a říkanky, tradiční hry

6.5. Další příležitostné činnosti

- umělecké dílny pro účastníky, jejich rodinné příslušníky a další zájemce
- přespání v družině
- posezení u ohně
- besídky, vystoupení
- návštěvy divadelních představení
- exkurze
- přednášky, besedy
- příměstské tábory
- pobytové tábory

7. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ

Do školní družiny jsou přijímáni žáci Waldorfské základní školy Dobromysl. Přednostně jsou přijímáni žáci nižších ročníků, žáci s bydlištěm mimo Plzeň a žáci nacházející se ve složité rodinné či sociální situaci.

Podmínkou přijetí je řádně vyplněná přihláška a souhlas zákonných zástupců s ujednáními uvedenými na přihlášce. Platební podmínky úhrady za školní družinu a související ustanovení jsou upraveny Vnitřním řádem ŠD.

8. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Provoz družiny je zajištěn v budově WZŠ Dobromysl o.p.s., Husova 43, Plzeň.

K dispozici jsou prostory vybavené odpovídajícím vybavovacím nábytkem WZŠ Dobromysl o.p.s. (stoly, židle, úložné prostory, kuchyňská linka), jehož vhodné uspořádání v prostoru dětem umožňuje zabývat se různými druhy aktivit. Účastníci mají k dispozici výtvarné pomůcky, stolní hry, příruční knihovnu, sportovní náčiní. Prostory nejsou vybaveny žádnou technikou, což je v souladu se zaměřením waldorfské pedagogiky.

Pedagogičtí pracovníci sledují další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek.

V rámci činnosti je možné využít i školní zahradu, součástí aktivit je pravidelný pobyt venku.

9. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Výuka ve školní družině je zajištěna pedagogickými pracovníky, kteří splňují požadavky zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.

10. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

- činnosti ve školní družině jsou vhodně kombinovány tak, aby se střídala aktivní činnost s odpočinkem; žáci mají možnost činnosti v přírodě, v učebně u stolu i v prostoru herny
- pitný a stravovací režim žáků zajišťují rodiče; v případě extrémních teplot je zajištěn pitný režim v rámci družiny
- prostor družiny splňuje hygienické požadavky vyhlášky č. 410/2005 Sb.
- účastníci vzdělávání ve školní družině jsou poučeni o základních pravidlech bezpečnosti a prevenci úrazů
- k dispozici je lékárna s prostředky první pomoci a kontakty na lékaře; zaměstnanci jsou schopni poskytnout první pomoc
- vytváříme příznivé sociální klima – otevřená komunikace, úcta, tolerance, respektování osobnosti a potřeb dítěte
- volíme činnosti přiměřené věku a individuálním možnostem dětí
- zařazujeme témata přispívající k ochraně dětí před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- nabízíme dětem spoluúčast na životě školní družiny – plánování činností, vedení kroniky, tvorba novin, tvorba pravidel, následné hodnocení

11. PÉČE O ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

12. ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PLÁNU

Tento školní vzdělávací plán je zveřejněn na nástěnce v prostorách školní družiny. V případě zájmu může být poskytnut i v elektronické podobě.

Školní vzdělávací program je platný od 1. 9. 2017.

Ing. Silvie Kubová
ředitelka WZŠ Dobromysl o.p.s.